

23. 7. 2018

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Můžē při zveřejňování judikatury soudy dojít k nezákonnému zásahu podle s. ř. s.?

Spousta právníků oceňuje, že vrcholné soudní instituce již několik let provozují obsáhlé a strukturované internetové databáze judikatury, což v souladu s veřejným zájmem zvyšuje právní vědomí, umožňuje veřejnou kontrolu výkonu soudnictví a představuje prevenci tzv. kabinetní justice (obdobně srov. rozsudek NSS ze dne 16. 8. 2017, č. j. 4 As 46/2016 - 94).

V některých případech ale může být sporné, zda zveřejněním určité informace ve zveřejněném rozhodnutí nedošlo k nezákonnému zásahu podle § 82 zák. č. [150/2002](#) Sb., soudního řádu správního (dále „s. ř. s.“).

Může se jednat např. o zveřejnění neanonymizovaného (nebo jen zčásti anonymizovaného) rozhodnutí, které obsahuje obchodní tajemství, osobní údaje, utajované informace, nebo např. informace, na které se vztahuje mlčenlivost soudce apod. (srov. § 81 odst. 1 zák. č. [6/2002](#) Sb.: „Soudce je povinen i po zániku soudcovské funkce zachovávat mlčenlivost o všem, o čem se dozvěděl v souvislosti s výkonem své funkce, ledaže by byl této povinnosti zproštěn zvláštním právním předpisem nebo osobou k tomu povolánou.“).

Zásadní otázkou je, zda při zveřejňování judikatury na internetu zmíněné soudy jednají jako orgán soudní moci, nebo jako správní orgán. Podle § 82 s. ř. s. totiž platí: „Každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen "zásah") správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.“ Žalobou proti nezákonnému zásahu se tedy lze bránit pouze proti postupu správního orgánu.

Je tedy nutné rozlišovat, kdy zveřejnění rozhodnutí na internetu představuje postup soudu v soudním řízení, srov. např. § 42 odst. 4 s. ř. s.: „Je-li zřejmé, že doručování osobám zúčastněným na řízení bude neúměrně zdlouhavé, nákladné, administrativně náročné anebo nemožné, zejména pro jejich velký počet nebo proto, že je nelze jednotlivě určit, lze jim na základě opatření předsedy senátu doručit vyvěšením rozhodnutí nebo jiné písemnosti na úřední desce soudu. **Soud může též uveřejnit své rozhodnutí nebo jinou písemnost způsobem umožňujícím dálkový přístup anebo na úřední desce obecního úřadu.**“

Pokud by při tomto postupu došlo k přímému zkrácení práv určité osoby, nemohlo by se jednat o nezákonný zásah podle § 82 s. ř. s., protože soud v tomto případě zjevně nejedná jako správní orgán, ale jako orgán moci soudní v rámci doručování soudních písemností. Nic by ale nebránilo např. požadavku na náhradu újmy způsobené tímto případně nesprávným úředním postupem podle zák. č. [82/1998](#) Sb.

Naopak pokud soud dobrovolně zveřejňuje judikaturu, jedná se o postup, který zákon sice dovoluje (srov. § 5 odst. 7 zák. č. [106/1999](#) Sb.: „Povinný subjekt může informace podle odstavce 1 zveřejnit i dalšími způsoby a s výjimkami uvedenými v tomto zákoně může zveřejnit i další informace.“), ale nepřikazuje (a takové zveřejňování ani nemá procesní účinky v jakémkoliv probíhajícím soudním řízení). Nejedná se tedy o postup orgánu soudní moci, ale o postup povinného subjektu (a tedy

správního orgánu) využívajícího správní úvahu, zda bude zveřejňovat informace i nad rámec zákona.

Tento závěr potvrdil i Krajský soud v Brně ze dne 20. 2. 2015, č. j. 29 A 48/2013 – 68 na základě žaloby na ochranu před nezákonným zásahem spočívajícím ve zveřejňování osobních údajů Ústavním soudem. NSS zveřejněná právní věta zní tak, že „[z]veřejňování rozhodnutí Ústavním soudem umožněním veřejného a dálkového přístupu do jejich elektronické databáze (NALUS) je poskytováním informací ve smyslu zákona č. [106/1999](#) Sb., o svobodném přístupu k informacím.“

Konkrétně krajský soud uvedl, že „nelze pominout, že vedle svého zcela ojedinělého postavení je Ústavní soud v určitých oblastech pouze jedním ze státních orgánů. V agendách, v nichž Ústavní soud nevykonává svou soudní pravomoc, již jeho jednání přezkumu jiných orgánů, tedy zejména obecných soudů, může podléhat. Lze si tak představit např. otázky pracovněprávní, v nichž Ústavní soud nepochybně vystupuje coby organizační složka státu. **Ústavní soud však může být i v postavení správního orgánu, to kupříkladu při poskytování informací dle zákona o svobodném přístupu k informacím. Postup Ústavního soudu podle tohoto zákona nepochybně podléhá přezkumu správních soudů.**“

Ve vztahu k databázi judikatury provozované NSS se obdobně Krajský soud v Brně vyjádřil v rozsudku sp. zn. 62 A 32/2015. Poukázat lze též na obecnější rozsudek NSS ze dne 15. 10. 2010, č. j. 2 Ans 7/2010 – 175, podle kterého *povinné subjekty ve smyslu zákona o svobodném přístupu k informacím poskytují informace zásadně v režimu tohoto zákona* (srov. též rozsudky NSS sp. zn. 3 Aps 5/2013 a sp. zn. 8 Aps 5/2012).

V obou případech sice nebyla žaloba na ochranu před nezákonným zásahem úspěšná, nicméně i NSS se ztotožnil s Krajským soudem v Brně v tom, že při dobrovolném provozování databází judikatury soudy jednají jako povinný subjekt, a tedy jako správní orgán, a proto se mohou dopustit nezákonného zásahu, pokud nezákonně zveřejní určitou informaci (např. osobní údaj, obchodní tajemství) a dojde tím ke přímému zkrácení dotčené osoby (rozsudek NSS ze dne 16. 8. 2017, č. j. 4 As 46/2016 – 94).

I v případě žaloby proti Ústavnímu soudu došlo k podání kasační stížnosti po zamítnutí žaloby krajským soudem, ale kasační stížnost (resp. doplnění jejích důvodů) byla NSS odmítnuta jako opožděná (usnesení NSS ze dne 1. 7. 2015, č. j. 1 As 78/2015 – 27). Nicméně NSS následně zveřejnil na svých webových stránkách právní větu z předmětného rozsudku krajského soudu, tedy se s názorem krajského soudu zřejmě ztotožnil i zde.

Závěr tedy zní, že při zveřejňování judikatury se soudy mohou dopustit nezákonného zásahu, pokud zveřejní určité informace v rozporu s příslušnou právní úpravou. Ve vztahu k osobním údajům se např. jedná § 8a zák. č. [106/1999](#) Sb. ve spojení s nařízením (EU) 2016/679 (GDPR), zejm. čl. 5 odst. 1 písm. b), zakotvující „účelové omezení“, resp. zásadu účelnosti (účelem zpracování osobních údajů účastníků řízení zřejmě není jejich zveřejnění na internetu, ale provedení soudního řízení – ostatně ani účelem zveřejňování judikatury není informovat veřejnost o osobních údajích účastníků řízení, ale o tom, jak soudy rozhodují).

Podobnou věcí (došlo ke zveřejnění osobních údajů na internetu, žalovaným však nebyl soud, ale úřad) se zabýval též např. Městský soud v Praze v rozsudku ze dne 29. 6. 2017, č. j. 8A 46/2017 – 27-30 a dále též např. Krajský soud v Plzni v rozsudku sp. zn. 30A 230/2017.

Proti nezákonnému zveřejňování informací v internetové databázi judikatury (ale nejen zde) se tedy lze bránit žalobou podle § 82 s. ř. s. Po 25. 5. 2018 je však na místě doporučit před podáním žaloby uplatnění práva na výmaz („právo být zapomenut“) podle čl. 17 GDPR. Vedle bezplatnosti a

předpokladatelné efektivity tohoto postupu nelze ani vyloučit, že tento institut bude posouzen jako opravný prostředek podle § 85 s. ř. s., a tedy by jeho nevyužití vedlo k odmítnutí případné žaloby proti nezákonnému zásahu pro nepřípustnost.

Mgr. Tomáš Brandejský,
advokátní koncipient

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nepravomocné povolení stavby a změna územního plánu](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)
- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)
- [Limity dohledu nad výkonem znalecké činnosti](#)
- [Stavebníci získávají od roku 2026 silnější pozici v soudních sporech o povolení stavby](#)
- [Novela zákona o spotřebitelském úvěru: zásadní regulatorní přelom, který změní finanční trh i praxi poskytovatelů spotřebitelských úvěrů](#)
- [Regulace cen taxislužby v roce 2026: co se mění a jaké mají obce možnosti?](#)
- [Jaké klíčové změny přináší návrh novely stavebního zákona?](#)
- [Nový zákon o zbraních a střelivu](#)
- [Novela zákona o pyrotechnice: likvidace profesionálů namísto zmírnění negativních vlivů](#)
- [Nový zákon o zbraních – hlavní a vedlejší držitelé a změny v posuzování zdravotní způsobilosti](#)